

Innst. S. nr. 107

(2002-2003)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument nr. 8:7 (2002-2003)

Innstilling fra næringskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm om å oppheve reguleringene av skogeiendommer i lov om erverv av fast eiendom

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Etter forslagsstillernes mening foreligger det en rekke forhold som taler for at offentlig prisvurdering ved omsetning av skogeiendommer må avvikles og at markedet selv får bestemme hva som er et riktig prisnivå for slike eiendommer. I en bransje som lever i et marked bestemt av konkurranse vil de særnorske konsesjonsreglene kun være et forstyrrende og fordyrende element. Statlige organers overprøving av det prisnivå som profesjonelle aktører i bransjen selv kommer frem til, er også uheldig.

Markedspris er viktig fordi det innebærer at den økonomisk dyktige eier blir premiert for innsatsen. Gjennom eiendomsprisen signaliserer de mest effektive i bransjen hva eiendommen er verdt dersom ressursene utnyttes på en rasjonell måte. Den største virkningen av maksimalprisen er at mange eiere ikke ønsker å selge fordi de vet at de ikke vil få mye for eiendommen ved et salg. Konsekvensen blir passive eiere. Med lave eiendomspriser har det også vært mulig å opprettholde små eiendommer som får problemer med lønnsomhet i en tid med større konkurranse. Slik har eiendomsprisene bidratt til å øke kostnadsnivået i skogbruket, og stordriftsfordeler er ikke utnyttet.

Konsesjonsloven hindrer også at ungdom etablerer seg som profesjonelle skogbrukere. Så lenge man ikke har anledning til å kjøpe opp tilstrekkelig areal til å skape en arbeidsplass, er det ikke mulig å forsvare en kostnadskrevende utdanning for å satse profesjonelt. Også den avtakende investeringsviljen vi ser i

næringen, er en følge av at man ikke får godtgjort innsatsen ved et eventuelt salg. Forslagsstillerne er klar over at Regjeringen arbeider med noen endringer i konsesjonslovgivningen, som nylig har vært ute på høring. Etter forslagsstillernes oppfatning er ikke de foreslåtte endringer tilstrekkelige og vil ikke ha noen større betydning for næringsutøvelsen, da endringene kun gjelder små eiendommer.

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

"Stortinget ber Regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag, slik at reguleringene av skogeiendommer i lov om erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) oppheves."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jon Olav Alstad, Bendiks H. Arnesen, Grethe Fossli og Rita Tveiten, fra Høyre, Silja Ekeland, Ivar Kristiansen og Michael Momyr, fra Fremskrittspartiet, Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm, fra Sosialistisk Venstreparti, Åsa Elvik og Inge Ryan, fra Kristelig Folkeparti, Rigmor Andersen Eide og Olaf Gjedrem, og fra Senterpartiet, Marit Arnstad, viser til brev av 12. november 2002 og 7. januar 2003 (vedlagt) fra statsråd Lars Sponheim der det fremgår at Regjeringen vil komme til Stortinget med en egen sak om konsesjoner på landbruk og skogeiendommer. Komiteen finner det naturlig å se disse sakene i sammenheng og vil avvente egen sak fra Regjeringen før realitetene i Dokument nr. 8:7 (2002-2003) behandles. Komiteen vil derfor innstille på at Dokument nr. 8:7 (2002-2003) vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det er nødvendig å unnta erverv av rene skogseiendommer for konsesjonsplikten, slik at

priskontrollen og boplikten oppheves. Det foreligger en rekke forhold som taler klart for at den offentlige prisvurderingen ved omsetning av skogeiendommer bør avvikles, og at markedet selv får bestemme hva som er et riktig prisnivå for slike eiendommer. I en skogbransje som lever i et internasjonalt marked som er bestemt av konkurranse, vil de særnorske konsesjonsreglene kun være et forstyrrende og fordyrende element for aktørene i næringen. Statlige organers overprøving av det prisnivå som profesjonelle aktører i bransjen selv kommer frem til, finner disse medlemmer uheldig.

Disse medlemmer mener at eiendomspriser i et marked med konkurranse tvinger alle til å utnytte ressursene på en effektiv måte, som jo er intensjonen i konsesjonslovens formålsparagraf. Den som ikke utnytter ressursene, får et tap og kan i verste fall gå konkurs. Gjennom eiendomsprisen signaliserer de mest effektive i bransjen hva eiendommen er verdt dersom ressursene utnyttes på en rasjonell måte.

Disse medlemmer viser til at svenskene liberaliserte lovverket knyttet til kjøp og salg av eiendom i 1991. Erfaringene fra Sverige til nå viser at med et fungerende marked hvor eiendomspriser fastsettes som gjenspeiler eiendommenes reelle verdi, blir eiendomsstrukturen mer robust, prisene og det lokale eierskapet øker. Disse medlemmer vil hevde at de positive erfaringer i det svenske eiendomsmarkedet tilsier en

tilsvarende liberalisering av lovverket i tilknytning til kjøp og salg av eiendom i Norge.

Disse medlemmer har registrert at departementet har utarbeidet et forslag til ny konsesjonslov som etter planen skal fremmes for Stortinget i løpet av våren 2003. Disse medlemmer vil hevde at de foreslåtte endringer ikke vil være tilstrekkelige eller få noen større betydning for næringsutøvelsen, da endringene kun dreier seg om små eiendommer.

Disse medlemmer viser til landbruksministerens brev datert 12. november 2002 hvor det fremgår at spørsmål om å unnta erverv av rene skogseiendommer ikke har vært drøftet i høringsrunden. Statsråden mener likevel at synspunktene nedfelt i forslaget blir vurdert i forbindelse med odelstingsproposisjonen til ny konsesjonslov. Disse medlemmer sier seg enig i dette.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:7 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm om å oppheve reguleringene av skogeiendommer i lov om erverv av fast eiendom - vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 28. januar 2003

Øystein Hedstrøm
fung. leder

Jon Olav Alstad
ordfører

Ivar Kristiansen
sekretær

Vedlegg 1

Brev fra Landbruksdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 12. november 2002

Dokument 8:7 (2002-2003). Forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm.

Jeg viser til henvendelse fra Næringskomiteen datert 5. november 2002.

Representantene Øystein Hedstrøm og Lodve Solholm foreslår at reguleringene av skogeiendommer i konsesjonsloven oppheves, og komiteen ber om departementets merknader til forslaget. Jeg oppfatter forslaget slik at det gjelder erverv av rene skogeiendommer.

Departementet har utarbeidet et forslag til ny konsesjonslov. Dette forslaget har vært sendt på høring, og departementet arbeider for tiden med en odelstingsproposisjon som etter planen skal fremmes for Stortinget i løpet av våren 2003. Spørsmålet om å unnta erverv av rene skogeiendommer fra konsesjonsplikten har ikke vært drøftet i høringsrunden, og det er heller ikke reist

av høringsinstansene. Noen høringsinstanser, bl.a. NORSKOG, mener imidlertid at priskontrollen og boplikten bør oppheves.

Det meste av skogen i Norge ligger til landbrukseiendommer som består av både jordbruksareal og skog. Etter min mening har det uheldige sider dersom en skal operere med to ulike forvaltningsregimer for erverv av skog, dvs. at rene skogeiendommer erverves uten konsesjon (og uten boplikt eller priskontroll), mens det oppstår konsesjonsplikt ved erverv av skog som ligger til en eiendom med jordbruksareal. Jeg mener imidlertid at det er hensiktsmessig å komme nærmere tilbake til de spørsmålene som er tatt opp av Hedstrøm og Solholm i en helhetlig sammenheng og foreslår at synspunktene blir vurdert i forbindelse med den odelstingsproposisjonen som er under utarbeidelse.

Vedlegg 2

Brev fra Landbruksdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 7. januar 2003

Dokument 8:7 (2002-2003)

I Næringskomiteens henvendelse datert 9. desember 2002 bes det opplyst om omleggingen av skogpolitikken som omtales i pressemelding nr. 40 datert 29. november 2002 vil få innvirkning på vurderingene av ovennevnte forslag om lovendringer.

Etter min mening er det fortsatt mest hensiktsmessig å komme tilbake til de spørsmålene som er tatt opp av Hedstrøm og Solholm i sammenheng med andre konsesjonsspørsmål. Jeg mener derfor, som tidligere, at synspunktene bør vurderes i forbindelse med den odelstingsproposisjon som er under utarbeidelse. Dette er i samsvar med mitt brev til Næringskomiteen datert 12. november 2002.